

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: I. R.,** zastoupen Mgr. Ing. Petrem Konečným, advokátem, se sídlem Na Střelnici 39, Olomouc, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 1495/2003 - 27 ze dne 19. 4. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností podanou dne 31. 5. 2004 napadá rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 4. 2004, č. j. 24 Az 1495/2003 - 27, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2003, č. j. OAM - 666/VL - 11 - P13 - 2001, kterým nebyl stěžovatelovi udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto o tom, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti formálně tvrdí kasační důvody podávané z § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a namítá, že soud nedostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž současně skutkový stav nesprávně právně posoudil. Skutková podstata nemá oporu ve spise, rozhodnutí je

nedostatečně odůvodněno a soud se nevypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi stěžovatelem tvrzenými a prokázanými. Stěžovatel tvrdí, že splňuje podmínky pro udělení azylu podávané z § 12 zákona o azylu, neboť země jeho původu prokazatelně nedokáže zajistit občanům přiměřenou ochranu před činy soukromých osob. Je to dáno ekonomickými možnostmi příslušných orgánů v zemi stěžovatelova původu. Stěžovatel se tedy bojí návratu, má obavy o život, je bezradný, neví, co má dělat. V České republice má stěžovatel stálé zaměstnání, platí daně a plní všechny ostatní povinnosti, žije spořádaným životem, plánuje sňatek a založení rodiny. V zemi svého původu stěžovatel vyčerpal všechny možnosti, které přicházely v úvahu. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Kromě toho stěžovatel navrhuje, aby jím podané kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel požádal, o azyl z toho důvodu, že země jeho původu je zemí bez budoucnosti, nemůže získat práci, vypínají mu elektřinu, žije v bídě. Stěžovatel si vypůjčil od známého částku 1800 USD a za ně hodlal na Ukrajině nakoupit zboží, které poté chtěl prodat. Nějací lidé („mafie“) mu však peníze ukradli. Poté začal věřitel po stěžovateli požadovat vrácení půjčených peněz a začal mu vyhrožovat. Za těchto okolností stěžovatel opustil zemi svého původu. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že důvody, které stěžovatel uváděl, nejsou důvody, pro které by mu měl udělit azyl, případně pro které by měl vyslovit existenci překážky vycestování. Proto žalovaný dne 17. 3. 2003 rozhodl tak, že stěžovateli azyl neudělil a vyslovil, že se na něj nevztahuje překážka vycestování. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž namítal procesní pochybení žalovaného, konkrétně tvrdil, že žalovaný se nezabýval věcí odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nedal stěžovateli před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k jeho podkladu a ke způsobu jeho zjištění, rozhodnutí není v souladu s právními předpisy a žalovaný se nevypořádal se všemi důkazy. Svoji argumentaci stěžovatel přitom omezil na citaci jednotlivých ustanovení správního řádu. Kromě toho stěžovatel namítal, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a to minimálně pro konstataci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud v Ostravě však dne 19. 4. 2004 stěžovatelovu žalobu zamítl, když ohledně podmínek podávaných z § 12 zákona o azylu dospěl k týmž závěrům jako žalovaný, přitom neshledal ani tvrzené vady řízení před žalovaným. Krajský soud své rozhodnutí ohledně nesplnění podmínek pro udělení azylu opřel mimo jiné o úvahu, podle níž bylo-li stěžovateli vyhrožováno, pak se tak dělo ze strany soukromých osob. Nemůže tak jít o pronásledování ze strany státu za situace, kdy se stěžovatel na příslušné orgány v zemi svého původu neobrátil se žádostí o pomoc. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 19. 5. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 31. 5. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.); kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Namítá-li stěžovatel kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (zjednodušeně řečeno: vada řízení před žalovaným, pro kterou mělo být jeho rozhodnutí k žalobním námitkám zrušeno, avšak nestalo se tak), pak podle obsahu kasační stížnosti žádné tvrzení v tomto směru stěžovatel neuplatňuje. Má-li Nejvyšší správní soud posuzovat kasační stížnost podle jejího obsahu, pak se tímto kasačním důvodem, stěžovatelem nijak blíže nekonkretizovaným, nemůže dále zabývat. Zbývají tedy stěžovatelovy námitky ohledně nedostatku opory napadeného rozhodnutí krajského soudu ve spise, nedostatečného odůvodnění a nevypořádání se se všemi rozhodnými

skutečnostmi stěžovatelem tvrzenými a prokázanými, a dále námitky ohledně nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem, jež má spočívat v nesprávném závěru ohledně nesplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Těmito námitkami stěžovatel skutečně míří na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a § 103 odst. 1 písm. d) in fine, tj. vada řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. V této části je tedy kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v mezích uplatněných kasačních důvodů přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Tvrdí-li stěžovatel, že se krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádal se všemi skutečnostmi, že jeho rozhodnutí nemá oporu ve spise a že není náležitě odůvodněno, tuto námitku Nejvyšší správní soud důvodnou neshledává. Vymezil-li stěžovatel v žalobě rozsah přezkumu, jak jej měl krajský soud učinit, tvrzením splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a tvrzením procesních vad v řízení před žalovaným, oběma námitkami se krajský soud zabýval způsobem, jakým se s ohledem na žalobní body, jejich obsah a rozsah, jimi zabývat měl. Krajský soud popsal důvody, pro které stěžovatel žádal o azyl, a zdůvodnil, proč nejde o důvody, pro něž měl být stěžovateli azyl udělen. K hodnocení těchto skutečností, které jsou samostatnou námitkou, se Nejvyšší správní soud vyjádří níže. Pokud jde o tvrzené vady řízení před žalovaným, krajský soud se jimi zabýval v téže míře obecnosti, jak byla stanovena samotným stěžovatelem v podané žalobě. Stěžovatel tvrzené vady řízení (žalovaný se nezabýval věcí odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nedal stěžovateli před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k jeho podkladu a ke způsobu jeho zjištění, rozhodnutí není v souladu s právními předpisy a žalovaný se nevypořádal se všemi důkazy) nijak blíže nespecifikoval a krajský soud taková pochybení na základě obsahu správního spisu a napadeného rozhodnutí žalovaného neshledal. Ani nyní stěžovatel ohledně rozsahu dokazování a vypořádání se s jednotlivými jeho tvrzeními učiněnými v průběhu řízení před žalovaným a před krajským soudem ničeho konkrétního nenamítá. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud obecným tvrzením stěžovatele směřujícím na vady řízení před krajským soudem nepřisvědčuje.

Druhá část stěžovatelových námitek směřuje k nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.). Nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil se nesprávnosti při výkladu. Nejvyšší správní soud se proto zaměřil na posouzení, zda důvody, které stěžovatel v řízení před žalovaným uváděl, lze podřadit pod důvody podávané z § 12 zákona o azylu či nikoli. Pronásledováním je ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Pokud stěžovatel v průběhu správního řízení před žalovaným výslovně poukázal na důvody ekonomického charakteru a obavy

ze soukromých osob, konkrétně věřitele, jemuž stěžovatel dlužil peníze, které si od něj předtím půjčil a které mu ukradli příslušníci „mafie“, pak za situace, kdy v řízení před žalovaným stěžovatel ani nepoukázal na to, že by ze strany státních orgánů v zemi jeho původu vůči němu byly uskutečněny úkony, které by ohrožovaly jeho život nebo jeho svobodu, ani že by vůči němu byla činěna opatření působící psychický nátlak nebo opatření obdobná, pak podmínka podle § 12 odst. 1 písm. a) ani b) zákona o azylu nemůže být splněna. Nezákonnosti při posouzení důvodů pro udělení azylu se tak krajský soud nedopustil. Naopak opřel-li krajský soud svoji úvahu o skutečnost, že stěžovateli bylo vyhrožováno ze strany soukromých osob, přitom nemůže jít o pronásledování ze strany státu za situace, kdy se stěžovatel na příslušné orgány v zemi svého původu ani neobrátil se žádostí o pomoc, pak postupoval správně. Podmínka pronásledování, jak je podávána z § 2 odst. 6 zákona o azylu, a tím i podmínka pro udělení azylu, by mohla být totiž splněna pouze tehdy, pokud by stěžovateli z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebyla poskytnuta ochrana ze strany domovského státu, bylo by však navíc rozhodné, zda tato ochrana byla v daném případě potřebnou a zda stěžovatel hodlal této ochrany také fakticky využít. V takovém případě by rozhodným důvodem pro udělení azylu mohla být skutečnost, že stěžovatel je vystavena útokům ze strany soukromých osob, dožaduje se ochrany u příslušných orgánů v zemi původu a tyto orgány mu ochranu neposkytnou, přitom neposkytnutí ochrany by mělo přímou souvislost s uplatňováním politických práv a svobod stěžovatelem nebo se stěžovatelovou rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů stěžovatelem. Nic v tomto směru stěžovatel v řízení před žalovaným netvrdil. Dospěl-li k témuž závěru Krajský soud v Ostravě, pak použil správný právní předpis, správnou právní normu a vyložil ji způsobem, jenž Nejvyšší správní soud aprobuje. Nejvyššímu správnímu soudu tak za těchto okolností nezbývá, než se v této otázce ztotožnit se závěrem Krajské soudu v Ostravě a ani této stěžovatelově námitce nepřisvědčit.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení všech řádně uplatněných a přípustných námitek stěžovatele uzavírá, že v posouzení právních otázek Krajským soudem v Ostravě neshledal nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí, ani neshledal namítané vady řízení před uvedeným krajským soudem. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu